

føre den Opgave, der skulde være Landsraadet's vigtigste: at forberede Bestemmelser med Lovkraft, gyldige for hele Landet. I gunstigste Tilfælde vil de to Raad sinke Sagerne Behandling i een Periode, men, som Erfaringerne hidtil har vist, vil de tillige bevirke en Splittelse mellem de to Landsdele og saaledes være til Skade for hele Grønlands politiske Udvikling. De berettigede lokale Særinteresser vil gennem Koloniraadet (Sysselraadet) faa en endnu bedre Behandling end tidligere, før de forelægges Landsraadet. De paastaaede Samfærdselsvanskeligheder kan Mindretallet ikke anerkende som saa betydningsfulde, at de bør have Lov til at stille sig hindrende for en Reform, der er nødvendig for Udviklingen af det grønlandske Folks Samfundsbevidsthed". Det forekommer mig, at disse Betragtninger er rigtige, og idet jeg støtter mig til dem, vil jeg stemme for, at der kun skal være eet Landsraad.

Jeg vil derefter blot gøre en enkelt Bemærkning til Lovforslagets § 40. Jeg tror, denne Paragraf har faaet en uheldig Affattelse. I Stykke 2 staar der, at under de danske Love staar „Personer, der er født i Grønland, a. naar begge Forældrene. . . b. naar de paagældende. . . c. enhver Kvinde. . .“. Det er en sproglig Affattelse, som jeg ikke tror vi kan fastholde, der maa en Ændring til her. Men hvis jeg ikke misforstaar Bestemmelserne, er der ogsaa det efter min Mening reelt urigtige, at hvis man tænker sig, at en Grønlander er Provst paa Grønland og gifter sig med en dansk Kvinde, bliver hun, hvis jeg ikke misforstaar det, stillet under grønlandsk Ret, men en grønlandsk Kvinde, der gifter sig med en Dansk, der blot har været 2 Aar Dansk, bliver Dansk. Jeg tror ikke, disse Regler lader sig fastholde, det maa vist ordnes anderledes. At Hustruen absolut følger Manden med Hensyn til det Retsgrundlag, paa hvilket hun lever, lader sig vist ikke gennemføre saa skematisk, som det er gjort her.

Dernæst vilde jeg gøre en Henstilling. Jeg kender desto værre ikke selv noget til det, men det er sagt mig med Bestemthed af en Mand, som jeg tror kender til og forstaar sig noget paa de grønlandske Forhold, at det er en Fejl, at man slet ikke gør noget som helst Forsøg paa Landbrug oppe paa Grønland. Der er en væsentlig Del af Grønland, som slet ikke ligger synderlig nordlig, og jeg vilde gerne, at man i det Udvalg, som naturligvis bliver nedsat om denne Sag, vilde søge Samraad baade med den højtærede Indenrigsminister

og med de herværende grønlandske Embedsmænd, Handelsdirektøren, og hvem der ellers er, der forstaar sig paa det, for at faa Oplysninger om, hvorvidt det er rigtigt, at det vil kunne lade sig gøre at drive nogen Landbrugsvirksomhed deroppe. Det var jo for øvrigt en Ting, som dette høje Ting med stor Sagkundskab kunde bedømme; hvis nogen af Dem vilde gøre sig den Umage at rejse til Grønland og se paa Forholdene, vilde De jo langt bedre kunne bedømme det, end Embedsmændene kan. Jeg skulde derfor tage mig den Frihed at slutte med en Opfordring til dette høje Tings Medlemmer om, med sikkert venlig Støtte fra den grønlandske Handels Side til at faa Foretagendet sat i Gang, i ikke ringe Maalestok at tage til Grønland, naar Tid og Omstændigheder tillader det, for at sætte Dem personlig ind i Forholdene. Ellers tror jeg ikke, vi faar denne Lovgivning ind i det rette Spor.

Povlsen: Ligesom det konservative Folkeparti har ogsaa det radikale Venstre delt Ordførerskabet ved denne Lejlighed og overdraget mig at sige et Par Ord om den Del af Lovforslaget, som handler om Kirke og Skole, altsaa i alt væsentligt §§ 21—34 i Lovforslaget. Allerede i §§ 4 og 7 fastlægges jo imidlertid Kirkens og Skolens Stilling indenfor dansk Administration, og jeg mener, at der derfor er Grund til først at sige et Par Ord om disse Paragraffer.

§ 4 gaar jo ud fra den bestaaende Fællesstyrelse, hvorefter det er saadan, at Kirke og Skole i Grønland sorterer under Direktøren for Grønland, der har direkte Referat til Kirkeministeren, altsaa i dette Forhold indtager samme Stilling som en Departementschef. Denne Ordning blev jo gennemført i 1912 under Medvirken af den nuværende højtærede Kirke- og Undervisningsminister, og derfor er det forstaaeligt, at Forslaget nu atter knytter sig dertil. Men jeg forstaar dog, at den højtærede Minister egentlig ikke har nogen overdreven Kærlighed til denne Ordning, og jeg tror ogsaa, at det vil være af den største Betydning, at man kommer bort fra den og tilbage til den gamle Ordning, hvorefter Kirke og Skole i Grønland hørte direkte ind under Kirkeministeriet. Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen mente, at det her foreslaaede: at Skolen skulde lægges ind under Kirkeministeriet, var noget nyt, idet han jo fuldstændig rigtig gjorde gældende, at Kirke og Skole oprindeligt havde ligget under